

СЪДЪРЖАНИЕ

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД
ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНите В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

- 1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО**
- 2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО. БАЗА НА ИЗГОТВЯНАЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**
- 3. ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ**
- 4. ПРИХОДИ**
- 5. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИ АКТИВИ**
- 6. ИЗМЕНЕНИЯ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО**
- 7. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ**
- 8. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ**
- 9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА**
- 10. ДРУГИ РАЗХОДИ**
- 11. НЕТНИ ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/РАЗХОДИ**
- 12. ДАНЪЦИ**
- 13. ЗЕМИ**
- 14. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ**
- 15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ**
- 16. РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДА**
- 17. ИНВЕСТИЦИИ**
- 18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ**
- 19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ**
- 20. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ**
- 21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ**
- 22. РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ**
- 23. РЕЗЕРВИ**
- 24. НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА**
- 25. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ**
- 26. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ**
- 27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА**
- 28. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО СО**
- 29. СВЪРЗАНИ ЛИЦА**
- 30. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА**
- 31. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА**
- 32. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ**
- 33. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД**
- 34. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО**

АРСЕНАЛ - 2000 АД*Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2020 година***ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД**

За периода, приключващ на 31 декември 2020 година

Всички суми са в хиляди български лева

	Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2020	Периода, приключващ на 31.12.2019
Приходи от договори с клиенти	4	53 418	54 478
Други приходи		38	-
Балансова стойност на продадените активи	5	(3 269)	(1 767)
Изменения запасите от продукция и незавършено производство	6	457	7
Разходи за материали	7	(1 239)	(1 171)
Разходи за външни услуги	8	(1 088)	(1 704)
Разходи за амортизация	14	(8 801)	(9 835)
Разходи за персонала	9	(5 369)	(5 194)
Други разходи	10	(507)	(979)
Общо разходи по икономически елементи		(16 547)	(18 876)
Печалба от оперативната дейност		33 640	33 835
Нетни приходи/разходи финансови	11	200	265
Печалба преди данъци (счетоводна печалба)		33 840	34 100
Разходи за текущи корпоративни данъци	12	(3 392)	(3 388)
Приходи/разходи за отсрочени корпоративни данъци	12	6	2
Печалба след данъчно облагане		30 454	30 714
Общ всеобхватен доход:		30 454	30 714

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет

От името на "Арсенал - 2000" АД:

Христо Николаев Ибушев
Изпълнителен директор

Дата: 01.02.2021 г.

Димитър Тодоров Граматиков
Съставител

Дата: 01.02.2021 г.

Одиторско дружество „Ажур ТДМ“ ООД
Управител:

Трифон Рахнев

Регистриран одитор, отговорен за одита:

Даниел Рахнев

АРСЕНАЛ - 2000 АД

Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2020 година

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Към 31 декември 2020 година

Всички суми са в хиляди български лева

АКТИВИ	Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2020	Периода, приключващ на 31.12.2019
Нетекущи активи			
Земи	13	3 611	3 635
Имоти, машини, съоръжения и оборудване	14	9 148	15 411
Активи с право на ползване	14	70	140
Инвестиции	17	16 568	16 568
Разходи за придобиване на ДА	16	10 309	5 482
Активи по отсрочени данъци	18	23	17
		39 729	41 253
Текущи активи			
Материални запаси	19	4 394	4 002
Търговски и други вземания	20	41 782	37 376
Парични средства и парични еквиваленти	21	5 061	14 539
		51 237	55 917
Общо активи		90 966	97 170
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Капитал и резерви			
Регистриран капитал	22	1 546	1 546
Резерви	23	55 544	55 535
Натрупана печалба (загуба)	24	30 454	30 714
		87 544	87 795
Нетекущи пасиви			
Нетекущи задължения по актив с право на ползване	25	-	71
Други нетекущи задължения	25	119	129
		119	200
Текущи пасиви			
Текущи задължения по актив с право на ползване	26	71	70
Търговски и други задължения	26	2 168	8 250
Задължения към персонала	27	257	281
Данъчни задължения и задължения по социално осигуряване	28	807	574
		3 303	9 175
Общо пасиви		3 422	9 375
Общо капитал и пасиви		90 966	97 170

Пояснителните сведения представляват недепимия част от настоящия финансов отчет.

От името на "Арсенал - 2000" АД:

Христо Николаев Ибушев.....

Дата:

Изпълнителен директор

01.02.2021 г.

Димитър Тодоров Граматиков.....

Дата:

Съставител

01.02.2021 г.

Одиторско дружество „Ажур ТДМ“ ООД

Управлятел:

Трифон Рахнев

Регистриран одитор, отговорен за одита:

Даниел Рахнев

АРСЕНАЛ - 2000 АД*Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2020 година***ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ**

За периода, приключващ на 31 декември 2020 година

Всички суми са в хиляди български лева

Приложения	Периода, приключващ на 31.12.2020	Периода, приключващ на 31.12.2019
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	58 219	60 903
Плащания на доставчици	(12 836)	(20 768)
Плащания на персонала и за социално осигуряване	(6 778)	(8 052)
Парични потоци от положителни и отрицателни курсови разлики (нетни)	261	47
Платени възстановени данъци	(3 438)	(3 505)
Други постъпления/плащания (нетни)	(35 566)	(11 269)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(138)	19 356
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупка на имоти, машини и съоръжения	(9 291)	(8 288)
Други парични потоци от инвестиционна дейност		*
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(8 288)
Парични потоци от финансова дейност		
Други п-ни потоци от финансова дейност (нетни)	(54)	(52)
Дивиденди от свързани предприятия (нетни)	5	258
Нетен паричен поток от финансова дейност	(49)	206
Изменение на паричните средства през периода (нетно)	(9 478)	11 274
Парични средства на 1 януари	14 539	3 265
Парични средства на 31 декември	5 061	14 539

Пояснителните сведения представляват неделима част от настоящия финансов отчет.

От името на "Арсенал – 2000" АД:

Христо Николаев Ибушев.....

Изпълнителен директор

Димитър Тодоров Граматиков.....

Съставител

Одиторско дружество „Ажур ТДА“ ООД

Управител:

Трифон Рахнев

Регистриран одитор, отговорен за одита:

Даниел Рахнев

Дата:

01.02.2021 г.

Дата:

01.02.2021 г.

АРСЕНАЛ - 2000 АД*Годишен неконсолидиран финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2020 година***ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ**

За периода, приключващ на 31 декември 2020 година

Всички суми са в хиляди български лева

	Основен капитал	Общи резерви	Разпределение	Натрупана печалба (загуба)	Общо
Баланс към 31 декември 2018 г.	1 546	55 521	-	15 892	72 959
Разпределение на печалбата		14	15 878	(15 892)	-
Нетна печалба за периода				30 714	30 714
Разпределение			(15 878)		(15 878)
Баланс към 31 декември 2019 г.	1 546	55 535	-	30 714	87 795
Разпределение на печалбата		9	30 705	(30 714)	-
Нетна печалба за периода				30 454	30 454
Разпределение			(30 705)		(30 705)
Баланс към 31 декември 2020 г.	1 546	55 544	-	30 454	87 544

От името на "Арсенал - 2000" АД:

Христо Николаев Ибушев
Изпълнителен директор

Дата: 01.02.2021 г.

Димитър Тодоров Граматиков
Съставител

Дата: 01.02.2021 г.

Одиторско дружество „Аксус ТДМ“ ООД
Управител:

Трифун Рахнев

Регистриран одитор, отговорен за одита:

Даниел Рахнев

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Дружеството "Арсенал-2000" АД, гр. Казанлък е регистрирано на основание чл. 25, ал. 3 на ЗППДОП с Решение № 1263/13.04.1999 г. на Старозагорски ОС по фирмено Дело № 839/1999г. Търговското седалище на дружеството е в гр. Казанлък 6100, обл. Стара Загора, ул. "Розова долина" № 100 и ЕИК 123152884.

"Арсенал-2000" АД не е публично дружество, съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове и/или представителства в страната или чужбина.

Дружеството притежава следните лицензи и удостоверения за регистрация:

- Лиценз за износ и внос на продукти, свързани с отбраната № 11.00-775-1/27.01.2015 г.;
- Удостоверение за регистрация за трансфер на продукти, свързани с отбраната № 11.00-775-5/27.01.2015 г.;
- Удостоверение за регистрация за брокерска дейност с продукти, свързани с отбраната № 11.00-775-3/27.01.2015 г.;

Същите са издадени от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет и са валидни до 27.01.2020 г.

Дружеството е подновило следните лицензи и удостоверения за регистрация през 2019 г.:

- Лиценз за износ и внос на продукти свързани с отбраната № 03.09-157-1/04.12.2019 г. с период на действие от 04.12.2019 г. до 04.12.2024 г. издаден от МСОИСДМС издаден във връзка с чл. 6 от ЗЕКПСОИТДУ;
- Удостоверение за регистрация за трансфер на продукти свързани с отбраната № 03.09-157-5/04.12.2019 г. с период на действие от 04.12.2019 г. до 04.12.2024 г. издаден от МСОИСДМС издаден във връзка с чл. 6, ал. 3, ал. 4 и ал. 9 и чл. 32, ал. 1 от ЗЕКПСОИТДУ;
- Удостоверение за регистрация на брокерска дейност с продукти свързани с отбраната № 03.09-157-3/04.12.2019 г. с период на действие от 04.12.2019 г. до 04.12.2024 г. издаден от МСОИСДМС издаден във връзка с чл. 10, ал. 2 от ЗЕКПСОИТДУ.

Дружеството има Разрешение за производство на боеприпаси издадено от ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ НАЦИОНАЛНА ПОЛИЦИЯ с № 20180416248/16.11.2018 г.

Към 31.12.2020 г. средният списъчен брой на персонала в дружеството е 202 души (31.12.2019 г. – 203 души).

1.1. Собственост и управление

Структурата на капитала към 31.12.2020 г. е както следва:

- 1 544 273 бр - акции на 2 644 броя физически лица;

- 1 810 бр - акции на 1 брой юридическо лице

Акциите на дружеството съгласно чл. 8, ал. 1 от Устава са 1 546 083 броя обикновени акции с право на глас, всяка от които е с номинал 1, 00 лев.

Дружеството е учредено за неопределен срок.

С Решение № 2947/17.11.2006 г. на СЗОС е вписана промяна в системата на управление на дружеството.

След проведено ОСА на 11.07.2014 г., отразено в Търговския регистър с вписване 20140723084940 е избран Съвет на директорите в състав:

- Николай Христов Ибушев – председател на Съвета на директорите;
- Станил Михалев Станилов;
- Христо Николаев Ибушев;
- Драгия Желязков Драгиев;
- Димитър Тодоров Граматиков.

Дружеството се представлява и управлява от Христо Ибушев и Станил Станилов заедно и поотделно.

На редовно Общо събрание на акционерите проведено на 28.03.2016 г., е избран СД и представляващи в същия състав от 11.07.2014 г. Обстоятелството е вписано в Търговския регистър под номер 20160407091604.

Последното редовно Общо събрание на акционерите е проведено на 05.06.2020 г.

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството съгласно чл. 5 от Устава е: производство и търговия в страната и зад граница на технологично оборудване, свръх твърди материали и инструменти, универсална и специална екипировка, пружини, химически продукти, ловни материали и специална продукция /след получаване на лиценз/, обществено хранене, строителство, транспорт, хотелиерство, озеленяване и почистване, и други дейности, незабранени от Закона.

1.3. Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2019-2020 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2020	2019
БВП в млн. лева	84 646	118 669
Реален растеж на БВП	-5.2%	3.1%
Инфлация в края на годината	2.0%	2.5%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.71539	1.74700
Валутен курс на щатския долар в края на	1.59386	1.74099

годината		
Основен лихвен процент в края на годината	0.00	0.00
Безработица (в края на годината)	4.8%	4.1%

Данните са към декември 2020 г.

(По предварителни данни за БВП до 3-то тримесечие на 2020 г., публикувани в началото на януари 2021 г.)

Източник: НСИ, БНБ

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за съставяне на финансовия отчет

Индивидуалният финансов отчет на „Арсенал-2000“ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2020 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, практически приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2020 г. за предприятията в Република България, не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството.

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2020 г.

- **Определяне на същественост - Изменения на МСС 1 и МСС 8 - в сила от 1 януари 2020 г.**

СМСС е направил изменения в МСС 1 Представяне на финансови отчети и МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки, които използват последователно определение за същественост в Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане и изясняват кога информацията е

съществена и включва някои от насоките в МСС 1 относно несъществена информация. По-специално измененията изясняват:

- че препратката към неясна информация адресира ситуации, при които ефектът е подобен на пропускането или погрешното представяне на тази информация и че предприятието оценява съществеността в контекста на финансовите отчети като цяло, и
- значението на „първостепенните потребители на финансови отчети с общо предназначение“, към които тези финансови отчети са насочени, като ги определя като „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която те се нуждаят.

• Определение за бизнес - Изменения на МСФО 3 - в сила от 1 януари 2020 г.

Изменената дефиниция за бизнес изисква придобиването да включва вложени ресурси и съществен процес, които заедно значително да допринасят за способността за създаване на резултати. Дефиницията на термина „резултати“ се изменя, за да се съсредоточи върху стоки и услуги, предоставяни на клиенти, генериращи инвестиционен доход и други доходи, и изключва възвръщаемостта под формата на по-ниски разходи и други икономически ползи. Измененията вероятно ще доведат до повече придобивания, които се отчитат като придобивания на активи.

• Реформа на референтните лихвени проценти - Изменения на МСФО 7, МСФО 9 и МСС 39 - в сила от 1 януари 2020 г.

Измененията, направени в МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване, МСФО 9 Финансови инструменти и МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и измерване, осигуряват определени облекчения във връзка с реформата на референтните лихвени проценти. Облекченията се отнасят до отчитането на хеджирането и водят до това, че модификациите, които се изискват като пряко следствие от реформата на референтните лихвени проценти и са извършени на икономически еквивалентна база да не водят до преустановяване на счетоводното отчитане на хеджирането. Въпреки това, всяка неефективност на хеджирането трябва да продължи да се отчита в отчета за доходите. Като се има предвид всеобхватния характер на хеджирането, включващо договори, базирани на IBOR, облекченията ще засегнат предприятия във всички отрасли.

• Изменения в концептуалната рамка за финансово отчитане - в сила от 1 януари 2020 г.

СМСС публикува преработена концептуална рамка, която ще бъде използвана за решения за определяне на стандарти с незабавен ефект. Основните промени включват:

- увеличаване на значимостта на ръководството в целта на финансовото отчитане;
- възстановяване на предпазливостта като компонент на неутралността;
- определение за отчитащо се предприятие, което може да бъде юридическо лице или част от предприятие;
- преразглеждане на определенията за актив и пасив;
- премахване на прага за вероятно признаване и добавяне на насоки за отписване;
- добавяне на насоки за различна основа на измерване, и
- посочване, че печалбата или загубата е основният показател за измерване на резултата и че по принцип приходите и разходите в другия всеобхватен доход трябва да бъдат преработени, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

Няма да се правят промени в нито един от настоящите счетоводни стандарти. Предприятията, които разчитат на Рамката при определяне на своите счетоводни политики за трансакции, събития или условия, които не са разгледани по друг начин съгласно счетоводните стандарти, ще трябва да приложат ревизираната Рамка от 1 януари 2020 г. Тези субекти ще трябва да преценят дали счетоводните им политики все още са подходящи съгласно ревизираната рамка.

• Отстъпки по наем в контекста на Covid-19 - Изменения на МСФО 16 - в сила от 1 юни 2020 г.

В резултат на пандемията COVID-19 на лизингополучателите са предоставени отстъпки по наем. Такива отстъпки могат да приемат най-различни форми, включително спиране на плащанията за определен период и отсрочване на лизингови плащания. През май 2020 г. СМСС направи изменение на МСФО 16 Лизингови договори, което предоставя на лизингополучателите възможност да третираят определените отстъпки по наем, по същия начин, както биха направили, ако не бяха модификации на лизинга. В много случаи това ще доведе до отчитане на отстъпките като променливи лизингови плащания в периода, в който са предоставени.

Предприятията, прилагащи практически целесъобразната мярка, трябва да разкрият този факт, независимо дали е бил приложен към всички идентифицирани отстъпки по наем или, ако не, информация за естеството на договорите, към които е била приложена, както и сумата, призната в печалбата или загубата произтичащи от отстъпките по наем.

Издадени стандарти и тълкувания, които не са задължителни за годишните отчетни периоди, приключващи на 31 декември 2020 г.

- **МСФО 17 Застрахователни договори - дата на влизане в сила: първоначално на 1 януари 2021 г., но удължен до 1 януари 2023 г. от СМСС през март 2020 г.**

МСФО 17 е издаден през май 2017 г. като заместител на МСФО 4 Застрахователни договори. Той изисква модел за текущо измерване, при който оценките се преизмерват за всеки отчетен период. Договорите се измерват, като се използват градивните елементи на:

- дисконтирани парични потоци с претеглени вероятности
- изрична корекция на риска и
- надбавка за договорени услуги (CSM), представляваща нереализираната печалба от договора, която се признава като приход за периода на покритие.

Стандартът позволява избор между признаване на промените в дисконтовите ставки или в отчета за печалбата или загубата, или директно в друг всеобхватен доход. Изборът вероятно ще отразява как застрахователите отчитат своите финансови активи съгласно МСФО 9.

Допълнителен, опростен подход за разпределение на премиите е разрешен за задължението за оставащото покритие по краткосрочни договори, които често се изписват от застрахователи по животозастраховане.

Има модификация на общия модел за измерване, наречен „подход с променлива такса“ за определени договори, сключени от животозастрахователи, при които притежателите на полици участват във възвръщаемостта от базовите елементи. Когато се прилага подходът на променливите такси, дялът на предприятието от промените в справедливата стойност на базовите позиции е включен в CSM. Следователно резултатите от застрахователите, използващи този модел, вероятно ще бъдат по-малко променливи, отколкото при общия модел.

Новите правила ще повлияят на финансовите отчети и ключовите показатели за ефективността на всички субекти, които сключват застрахователни договори или инвестиционни договори с характеристики на дискреционно участие. Този стандарт е изцяло неприложим за дейността на дружеството.

- **Класификация на пасивите като текущи или нетекущи - Изменения на МСС 1 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г. [евентуално отложено за 1 януари 2023 г.]**

Измененията в тесен обхват на МСС 1 Представяне на финансови отчети изясняват, че пасивите се класифицират като текущи или нетекущи в зависимост от правата, които съществуват в края на отчетния период. Класификацията не се влияе от очакванията на предприятието или събитията след датата на отчитане (напр. постъпления от колебание или нарушение на споразумението). Измененията, също така изясняват какво има предвид МСС 1, когато споменава „уреждане“ на пасив.

Измененията могат да повлияят на класификацията на пасивите, особено на предприятията, които преди са вземали предвид намеренията на ръководството при определяне на класификацията, както и за някои пасиви, които могат да бъдат преобразувани в собствен капитал.

Те трябва да се прилагат ретроспективно в съответствие с нормалните изисквания в МСС 8 Счетоводни политики, промени в счетоводните оценки и грешки.

През май 2020 г. СМСС публикува проект за експозиция, предлагащ да отложи датата на влизане в сила на измененията за 1 януари 2023 г.

• **Имоти, машини и съоръжения: Постъпления преди предвидената употреба - Изменения на МСС 16 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Изменението на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения (ИМС) забранява на предприятието да приспада от себестойността на даден актив от ИМС всякакви постъпления, получени от продажба на произведени артикули, докато предприятието подготвя актива за предвидената му употреба. Той също така пояснява, че предприятието „тества дали активът функционира правилно“, когато оценява техническите и физическите характеристики на актива. Финансовото представяне на актива не е от значение за тази оценка.

Предприятията трябва да оповестяват отделно сумите на приходите и разходите, свързани с произведените артикули, които не са резултат от обичайните дейности на предприятието.

• **Препратка към Концептуалната рамка - Изменения на МСФО 3 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Бяха направени незначителни изменения на МСФО 3 Бизнес комбинации, за да се актуализират препратките към Концептуалната рамка за финансово отчитане и да се добави изключение за признаване на задължения и условни задължения в обхвата на МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи и тълкуване 21 Налози. Измененията също потвърждават, че условните активи не трябва да се признават към датата на придобиване.

• **Обременителни договори - Разходи за изпълнение на договора Изменения на МСС 37 - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Изменението на МСС 37 пояснява, че преките разходи за изпълнение на договор включват както допълнителни разходи за изпълнение на договора, така и разпределение на други разходи, пряко свързани с изпълнението на договорите. Преди да признае отделна провизия за обременителен договор, предприятието признава всяка загуба от обезценка, настъпила върху активи, използвани при изпълнение на договора.

- **Годишни подобрения на МСФО стандартите 2018–2020 г. - дата на влизане в сила: 1 януари 2022 г.**

Следните подобрения бяха финализирани през май 2020 г.:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** - пояснява кои такси трябва да бъдат включени в теста за 10% за отписване на финансови пасиви.
- **МСФО 16 Лизинг** - изменение на илюстративен пример 13, за да се премахне илюстрацията на плащания от лизингодателя, свързани с подобрения на лизинговите права, за да се премахне всякакво объркване относно третирането на стимулите за лизинг.
- **МСФО 1 Присмане на международни стандарти за финансово отчитане за първи път** - позволява на предприятия, които са измерили своите активи и пасиви по балансови стойности, записани в счетоводните регистри на техните дружества-майки, също да измерват всички разлики от присъчисления, като използват сумите, отчетени от дружеството-майка. Това изменение ще се прилага и за асоциирани и съвместни предприятия, които са предприели същото освобождаване по МСФО 1.
- **МСС 41 Земеделие** - премахване на изискването за предприятията да изключват паричните потоци за данъчно облагане при измерване на справедливата стойност по МСС 41. Това изменение има за цел да се приведе в съответствие с изискването на стандарта за дисконтиране на паричните потоци на база след данъчно облагане. Този стандарт е изцяло неприложим за дейността на дружеството.

- **Продадени или внесени активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие - Изменения в МСФО 10 и МСС 28**

СМСС е направил промени в обхвата на МСФО 10 Консолидиран финансов отчет и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия. Измененията разясняват счетоводното третиране на продажбите или приноса на активи между инвеститор и неговите асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи от това дали непаричните активи, продадени или внесени в асоциирано или съвместно предприятие, представляват „бизнес“ (както е дефинирано в МСФО 3 Бизнес комбинации). Когато непаричните активи представляват бизнес, инвеститорът ще признае пълната печалба или загуба от продажбата или внасянето на активи. Ако активите не отговарят на дефиницията на бизнес, печалбата или загубата се признава от инвеститора само до степента на интересите на другия инвеститор в асоциираното или съвместното предприятие. Измененията се прилагат перспективно.

През декември 2015 г. СМСС реши да отложи датата на прилагане на това изменение до момента, в който СМСС приключи своя изследователски проект по метода на собствения капитал.

Към датата на присматане и одобрение на тези финансови отчети, СМСС публикува няколко нови, но все още не в сила стандарти и изменения на съществуващи стандарти и разяснения. Нито един от тези стандарти или изменения на съществуващите стандарти не са приети по-рано от дружеството.

Ръководството очаква всички съответни обявления да бъдат приети за първия период, започващ на или след датата на влизане в сила на обявлението. Неприети през настоящата година нови стандарти, изменения и тълкувания не са оповестени, тъй като не се очаква да имат съществено влияние върху финансовите отчети на дружеството.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, съучастия и финансовите инструменти, които са оценени на база преоценена респ. справедлива стойност.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на отчета, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в съответните раздели на финансовия отчет.

2.2. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута и валутата на представяне на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано.

Съгласно изискванията на българското законодателство, дружеството води счетоводство и изготвя годишен финансов отчет в националната парична единица на България - Български лев (BGN), която с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз левът е фиксиран към еврото в съотношение 1 евро = 1.95583 лева.

Сделките в чуждестранна валута се записват първоначално в български лева (*функционалната валута*), като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. В края на всеки отчетен период те се оценяват в български лева като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Курсовите разлики, възникващи при урещдането на вземания и задължения в чуждестранна валута при курсове, различни от тези, по които са били заведени, се отчитат като финансови приходи или финансови разходи за периода, в който възникват.

Немонетарните отчетни обекти в Отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

2.3. Действащо предприятие

Годишният финансов отчет е изготвен на принципа "действащо предприятие", на база текущо начисляване при спазване възприетите методи на счетоводно отчитане, непроменени през целия отчетен период. Към датата на изготвяне на Отчета няма решение за реструктуриране на дружеството.

2.4. Счетоводни преценки

Представянето на финансовия отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети, изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите и на оповестяването на условните вземания и задължения към датата на отчета, респективно върху отчетените стойностни размери на приходите и разходите за отчетната година. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет.

Счетоводната политика е прилагана систематично и е съпоставима с тази, прилагана през предходната година.

2.5. Консолидиран финансов отчет

Дружеството е компания майка на Група „Арсенал“. То ще изготви своя годишен консолидиран отчет за периода, приключващ на 31 декември 2020 г., съгласно МСС и МСФО в сила за 2020 г. приети от ЕС, в който отчет ще е включен и настоящия годишен индивидуален отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква годишният консолидиран финансов

отчет за периода , приключващ на 31 декември 2020 г. да бъде одобрен за издаване не по-късно от 31 05 2021 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде на разположение на трети лица.

2.6. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година – годишен одитиран финансов отчет 2019 г.

В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет, сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия период. Такива рекласификации се налагат с цел да се постигне по – добра съпоставимост с данните за текущата година. Данните, посочени във финансовите отчети за 2019 и 2020 година са сравними и разбираеми. Същите са обект на оповестяване в пояснителните сведения към настоящия финансов отчет.

Към 31 декември 2020 г. не са осчетоводявани факти и събития, които да налагат промени в представянето и класификацията на статии от финансовия отчет.

3. ДЕФИНИЦИЯ И ОЦЕНКА НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

3.1. Отчет за всеобхватния доход

Дружеството е избрало да представи всички статии на приходи и разходи, признати през периода в единен Отчет за всеобхватния доход. В Отчета за всеобхватния доход за периода дружеството класифицира разходите си според същността им.

3.2. Признаване на приходи и разходи

3.2.1. Признаване на приходи

Приходите в дружеството се признават, когато контролът върху обещаните в договора с клиента стоки и/или услуги се прехвърли на клиента. Контролът се прехвърля на клиента при удовлетворяване на задълженията за изпълнение по договора чрез предоставяне на обещаните стоки и/или извършване на обещаните услуги.

Договор с клиент е налице само когато при влизането му в сила той: а) има търговска същност и мотив, б) страните са го одобрили (устно, писмено или на база „установена и общопризната стопанска практика“) и са се ангажирали да го изпълнят, в) правата на всяка страна и г) условията за плащане могат да бъдат идентифицирани, и д) съществува вероятност възнаграждението, на което дружеството има право при изпълнение задълженията си за изпълнение, да бъде получено. При оценка на събираемостта се вземат предвид всички релевантни факти и обстоятелства по сделката, вкл. минал опит, обичайни бизнес практики,

публикувани правила и направени изявления от страна на дружеството, обезпечения и възможности за удовлетворяване.

Договор, за който някой от горепосочените критерии все още не е изпълнен, подлежи на нова оценка за всеки отчетен период. Получените възнаграждения по такъв договор се признават като задължение (пасив по договор) в отчета за финансовото състояние, докато: а) всички критерии за признаване на договор с клиент не бъдат изпълнени; б) дружеството изпълни задълженията си за изпълнение и е получило цялото или почти цялото възнаграждение (косто не подлежи на възстановяване); и/или в.) когато договърът е прекратен и полученото възнаграждение не подлежи на възстановяване.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти дружеството прави допълнителен анализ и преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и респ. дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или извършване на услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Дружеството признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само, ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Когато при изпълнение на задълженията за изпълнение участва друга (трета) страна, дружеството определя дали действа в качеството на принципал или агент като оценява естеството на обещанието си към клиента: да предостави самостоятелно определените стоки или услуги (принципал) или да се уреди друга страна да ги предоставя (агент). Дружеството е принципал и признава приход като брутната сума на възнаграждението, ако контролира обещаните стоки и/или услуги преди да ги прехвърли към клиента. Ако, обаче, дружеството не получава контрол върху обещаните стоки и/или услуги и неговото задължение е единствено да организира трета страна да предостави тези стоки и/или услуги, то дружеството е агент и признава приходите от сделката в размер на нетната сума, която задържа за предоставените като агент услуги.

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което дружеството очаква да има право, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни. При определянето на цената на сделката, дружеството взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики, вкл. влиянието на променливи възнаграждения, наличието на съществен

финансов компонент, непарични възнаграждения и възнаграждения, дължими на клиента (ако има такива). При договори с повече от едно задължение за изпълнение цената на сделката се разпределя към всяко задължение за изпълнение на база индивидуалните продажни цени на всяка стока и/или услуга, определени по един от допустимите в МСФО 15 методи, като приоритет се дава на метода на „наблюдяемите продажни цени”.

Промяната в обхвата или цената (или и в двете) на договора се отчита като отделен договор и/или като част от съществуващия договор в зависимост от това дали промяната е свързана с добавяне на стоки и/или услуги, които са разграничими, и от определената за тях цена. В зависимост от това: а) модификацията се отчита като отделен договор, ако обхвата на договора се разширява поради добавянето на стоки и/или услуги, които са разграничими, и промяната в договорната цена отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; б) модификацията се отчита като прекратяване на съществуващия договор и сключване на нов договор (прилагане в бъдещето), ако оставащите стоки и/или услуги са разграничими от прехвърлените преди модификацията, но промяната в договорната цена не отразява индивидуалните продажни цени на добавените стоки и/или услуги; в) модификацията се отчита като част от съществуващия договор (кумулятивно коригиране), ако оставащите стоки и/или услуги не са разграничими от прехвърлените преди модификацията и следователно са част от едно задължение за изпълнение, което е уредено частично.

Дейността на дружеството е свързана с: търговия на специална продукция; търговско представителство; услуги по озеленяване и почистване; отдаване под наем на дълготрайни активи; обществено хранене; счетоводно обслужване. Продажбите на стоки и извършваните от дружеството услуги са в страната и чужбина. Като цяло дружеството е достигнало до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно дружеството контролира стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

При продажба на стоки по спецификация на дружеството контролът се прехвърля към клиента в *точно определен времеви момент*. Това обичайно става с предаването на стоките и физическото владение върху тях на клиента, когато клиентът може да се разпорежда със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи. При продажби в чужбина преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху стоките се прави на базата на договорените условия на продажба по ИНКОТЕРМС.

За стоките закупени и предназначени за продажба по спецификация на клиента, дружеството има законово и договорно ограничение за пренасочване за друга употреба (продажба на друга страна) и те нямат алтернативна употреба. Начинът за прехвърляне на контрола в тези случаи се определя конкретно за всеки договор с клиент (на ниво индивидуален договор). За целта се определя дали дружеството има право да получи плащане за реализираната доставка на стоката за конкретния клиент, която най-малко да го компенсира

направените разходи плюс разумен марж, в случай, че договорът бъде прекратен поради причини, различни от неизпълнението от страна на дружеството (юридически упражняемо право на плащане).

В случай, че за конкретния договор дружеството има *юридически упражняемо право* на плащане, приходите се признават *в течение на времето*, като за измерване на напредъка по договора (стапа на завършеност) се използва *метод, отчитащ постигнатите резултати*. Този метод е определен като най-подходящ за измерване на напредъка, тъй като постигнатите резултати най-добре описват дейността на дружеството към пълно удовлетворяване на задължението за изпълнение. Напредъкът се измерва на базата на доставените вече стоки спрямо общо поръчаните от клиента или на база етапа на завършеност на предоставените от дружеството услуги спрямо общите услуги, които следва да бъдат извършени. Оценките за приходите, разходите и/или степента на напредък към пълно удовлетворяване на задълженията се преразглежда в края на всеки отчетен период, вкл. при промяна на обстоятелствата и/или настъпване на нови такива. Всяко последващо увеличение или намаление на очакваните приходи и/или разходи се отразява в печалбата или загубата в периода, в който обстоятелствата, довели до преразглеждането, станат известни на ръководството.

Ако дружеството няма *юридически упражняемо право на плащане*, приходите се признават *в точно определен времеви момент*, когато контролът върху продадената стока се прехвърли към клиента: с предаването на стоката и физическото владение върху нея на клиента (при продажби в страната) и съгласно условия на продажба по ИНКОТЕРМС (при продажби в чужбина).

Обичайно при продажба в чужбина дружеството има ангажимент да транспортира стоката до уговорено местоназначение, като транспорта се организира от дружеството, а стойността на транспорта се включва (калкулира) в продажната цена. В зависимост от договорените с клиента условия услугата по транспорт, може да се извършва и след като контролът върху продадената стока е прехвърлен на клиента. До момента на прехвърляне на контрола върху стоката, продажбата на стоката и услугата по транспорт се отчитат като *едно задължение за изпълнение*, тъй като са част от една интегрирана услуга.

Услугата по транспорт след прехвърляне на контрола върху стоката се отчита като *отделно задължение за изпълнение*, тъй като транспортът може да се извърши от друг доставчик (т.е. клиента може да се възползва от продадената стока с други лесно достъпни ресурси) и услугата по транспорт не модифицира и не видоизменя по никакъв начин продадената стока. В този случай, възнаграждението, на което дружеството очаква да има право (цената на сделката), се разпределя между отделните задължения за изпълнение на база индивидуалните им продажни цени. Индивидуалната продажна цена на продадената стока се определя съгласно сключения с клиента договор, а за услугата по транспорт индивидуалната продажна цена се определя приблизително като се използва метода разходи плюс марж.

За извършване на услугата по транспорт се използват транспортни фирми - подизпълнители. Дружеството е определило, че контролира конкретните услуги, преди те да бъдат предоставени на клиента и следователно действа в качеството си на принципал, тъй като: а) то носи основната отговорност, че услугите са извършени и са присмливни за клиента (т.е. дружеството носи отговорност за изпълнението на обещанието в договора, независимо дали самото дружество извършва услугите или ангажира доставчик на услуги - трета страна, която да ги извърши; и б) то договаря цената на услугите самостоятелно и без намеса от страна на клиента.

Приходите от продажба на транспортна услуга се признават *в течение на времето*, тъй като не е необходимо извършената до момента работата да се преповтори, ако друга страна трябва да извърши оставащата част от работата и следователно клиента получава и консумира ползите едновременно с изпълнение на услугата. За измерване на напредъка по договора (етапа на завършеност) се използва *метод, свързан с вложените ресурси* този метод е определен като найподходящ за измерване на напредъка, тъй като най-добре описва дейността на дружеството по прехвърляне на контрола и удовлетворяване на задълженията и съответно най-точно отразява нивото на изпълнение на задълженията, доколкото между усилията на дружеството (направените разходи) и прехвърлянето на услугата към клиента съществува пряка връзка. Напредъкът се измерва *на базата на направените разходи спрямо общо планираните разходи за изпълнение на договора*.

Продажните цени са фиксирани за всеки конкретен клиент и са определени индивидуално за всяка стока или услуга. Обичайният кредитен период е от 30 до 180 дни. В определени случаи дружеството събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществени компоненти на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи. Формите на променливо възнаграждение, приложими за дружеството включват:

- Компенсация за скрити дефекти: клиента може да предявява рекламации за скрити дефекти (рекламации за качество) за срок от една до три години. Предявените рекламации за качество се уреждат чрез предоставяне на нова годна стока или чрез възстановяване на заплатената от клиента сума. При определяне на дължимите към края на отчетния период компенсации за скрити дефекти се взема предвид въведената от дружеството система за гарантиране качеството и натрупания опит.
- Неустойки, дължими на клиента: при неточно изпълнение на задълженията по договор от страна на дружеството, обичайно във връзка с неспазване на договорения срок за доставка. Те се включват в намаление на цената на сделката,

само, ако плащането им е твърде вероятно. Опитът на дружеството показва, че исторически договорените срокове се спазват и дружеството не е начислявало задължения за плащане на неустойки.

- Неустойки, дължими от клиента: променливо възнаграждение под формата на неустойки поради забавено плащане от страна на клиента. Получаването на тези възнаграждения зависи от действията на клиента и е извън контрола на дружеството. Те се включва като част от цената на сделката, само когато несигурността за получаването им е разрешена.

Включването на неустойките (дължими от и на клиента) като част от цената на сделката се преценява за всеки отделен договор и подлежи на преразглеждане в края на всеки отчетен период.

Очакваното променливо възнаграждение под формата на различни неустойки и компенсации се определя на база натрупания опит и се признава като корекция на цената по сделката и съответно на приходите (като увеличение или намаление) само до степеня, до която е много вероятно, че няма да настъпи съществена обратна промяна в размера на кумулативно признатите приходи, включително поради наличието на ограничения за оценка. Всички последващи промени в размера на променливото възнаграждение се признават като корекция на приходите (като увеличение или намаление) към датата на промяната и/или разрешаване на несигурността. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира цена на сделките, в т.ч. дали приблизителната оценка съдържа ограничения, така че да представи вярно съществуващите и настъпилите през отчетния период обстоятелства. При оценка на променливото възнаграждение, дружеството използва метода на най-вероятната стойност. Начислените, но неуредени към края на отчетния период отстъпки, за които клиента все още няма безусловно право на получаване, се представят като задължение за възстановяване в отчета за финансовото състояние.

3.2.2. Признаване на разходи

Като разходи по договори с клиенти дружеството отчита:

- допълнителните и пряко обвързани разходи, които то поема при сключване на договор с клиент и които не биха възникнали ако договорът не беше сключен и очаква тези разходи да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за получаване на договор с клиент*) и
- разходите, които то поема при изпълнение на договор с клиент и които са пряко свързани с конкретния договор, спомагат за генерирането на ресурси за използване при самото изпълнение на договора и се очаква да бъдат възстановени за период по-дълъг от дванадесет месеца (*разходи за изпълнението на такива договори*).

Дружеството не поема каквито и да било разходи за получаване на договори с клиенти и разходи за изпълнение на такива договори, които са допустими за и подлежат на капитализация.

3.3. Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на дружеството да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се реласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор дружеството представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Те се включват в групата на текущите активи, когато матурирестът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нотно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлагат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 *Финансови инструменти*.

Задължения за възстановяване по договори с клиенти

Задължението за възстановяване включват задължението на дружеството да възстанови част или цялото получено (или подлежащо на получаване) от клиента възнаграждение по договори за очакваните ретроспективни отстъпки за обем и/или компенсации за качество. Първоначално задължението за възстановяване се оценява в размер на сумата, на която

дружеството не очаква да има право и която дружеството очаква да възстанови на клиента. В края на всеки отчетен период дружеството актуализира оценката на задълженията за възстановяване, съответно на цената на сделката и на признатите приходи.

Задълженията за възстановяване по договори с клиенти се представят към „Други текущи задължения“ в отчета за финансово състояние.

3.4. Данъчно облагане

Съгласно българското данъчно законодателство дружеството дължи данък върху печалбата. Размерът на данъка върху печалбата за 2020 и 2019 година е 10% върху облагаемата печалба.

Разходът за данък представлява сумата от текущите и отсрочените данъци.

Текущият разход за данък се определя на база на облагаемата печалба за годината, коригирана с определени приходи и разходи, които се приспадат за данъчни цели в текущия период или подлежат на облагане в други периоди. Текущият разход за данък се определя на базата на данъчната ставка в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се осчетоводяват за всички временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната преносна стойност към датата на финансовия отчет като се ползва балансовият метод на задълженията. Задълженията по отсрочени данъци се признават по отношение на всички облагаеми временни разлики, а активите по отсрочени данъци се признават до степеня, до която е вероятно да има бъдеща облагаема печалба, срещу която да могат да се използват намаляемите временни разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степеня, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основи, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата (Р България), в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на дружеството се представят нетно срещу негови отсрочени данъчни пасиви, когато и доколкото то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция (Р България), и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данъците върху печалбата.

3.5. Финансови приходи

Финансовите приходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по договори, приходи от лихви по просрочени вземания, дивиденди от инвестиции, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, приходи от операции по уреждане на дълг.

Приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху брутната балансова стойност на финансовите активи, с изключение на финансовите активи, които са кредитно обезценени (Етап 3), за които приходите от лихви се изчисляват чрез прилагане на ефективния лихвен процент върху тяхната амортизирана стойност (т.е. брутната балансова стойност, коригирана с провизията за загуби).

Финансовите приходи се представят компенсирано с финансовите разходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.6. Финансови разходи

Финансовите разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, разходи за лихви по финансов и оперативен лизинг, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута и обезценки на предоставени търговски заеми.

Финансовите разходи се представят компенсирано с финансовите приходи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.7. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

Имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по "Цена на придобиване", намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Дружеството е приело период от 5 години за отчитане на преоценките на дълготрайните материални активи и стойностен праг под 10% от актива.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините, съоръженията и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Придобит от дружеството материален актив се признава в групата на имоти, машини, съоръжения и оборудване, когато се очаква той да бъде използван в дейността на дружеството (в процеса на производство, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

Когато в имотите, машините, съоръженията и оборудването се съдържат компоненти с различна продължителност на полезен живот те се отчитат отделно.

Дружеството е определило стойностен праг в сила от 01.01.2008 г. от 700 лв., под който придобитите активи, независимо че притежават характеристиките на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Тази промяна се третира като промяна в счетоводната преценка и следователно активи с цена на придобиване под този праг, закупени в предходни периоди продължават да се третират като дълготрайни активи.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща оценка на имотите, машините, съоръженията и оборудването е моделът на цената на придобиване по МСС 16, т.е. имотите, машините, съоръженията и оборудването са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. При наличие на условие за преоценка последната се оповестява. В случай че активите са под прага за оценка последната се извършва от вътрешен оценител, техническо лице.

В случаите, когато новата справедлива стойност на нстекущите материални активи, оценени чрез „метод на амортизирана възстановителна стойност“, надвишава балансовата им стойност, отчетната стойност и натрупаната амортизация последната се оповестява в отчета за финансовото състояние. При обезценка се признава като разход в „Други разходи“ в отчета за всеобхватния доход.

За дълготрайни материални активи, за оценката на които е приложен „пазарен подход“ чрез „метод на пазарните аналози“ се прилага адекватно представяне във финансовия отчет за периода.

Методи на амортизация

Дружеството използва "линеен метод" на амортизация на имотите, машините, съоръженията и оборудването (дълготрайните материални активи). Амортизирането на активите започва от началото на месеца, следващ месеца на въвеждане на актива в експлоатация и се преустановява в края на месеца, предхождащ месеца на извеждане на актива от употреба. Амортизация не се начислява за земи, напълно амортизирани активи и активи в процес на придобиване.

Амортизацията на имотите, машините, съоръженията и оборудването се начислява за срока на очаквания им полезен живот по линейния метод. Полезният живот по групи активи е определен в съответствие с: физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване, като се използват следните годишни амортизационни норми:

Амортизируеми активи	2020 г.	2019 г.
Сгради	4 %	4 %
Машини и оборудване	5%-30%	5%-30%
Транспортни средства	25%	25%
Стопански инвентар	15%	15%
Компютърно оборудване	50%	50%
Други	15%	15%

Определеният срок на годност на дълготрайните активи се преглежда в края на всяка година и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени.

Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини, съоръжения и оборудване, които имат характер на подмяна на основни възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, с които се удължава първоначалния срок на годност или се променя предназначението им се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от преносната стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството. През 2020 г. не са установени такива категории ремонти.

Обезценка на активи

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност, като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в Отчета за всеобхватния доход.

Когато загубата от обезценка впоследствие се възстанови, преносната стойност на актива се увеличава до преизчислената възстановима стойност, така че увеличената преносна стойност да не надвишава стойността, която би била определена, ако не е била призната загуба от обезценка на актива в предходни години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава като приход веднага.

Към 31.12.2020 г. и 31.12.2019 г., ръководството е направило преглед за обезценка на дълготрайните материални активи като не е използвало лицензирани оценители, тъй като е направено през 2018 г., въз основа на който ръководството е преценило, че не са били на лице условия за обезценка.

Печалби и загуби от продажба

Материалните нетекущи активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на "имоти, машини, съоръжения и оборудване" се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към "Други доходи/(загуби) от дейността, нетно" в отчета за всеобхватния доход.

3.8. Нематериални активи

Нематериалните активи придобити от дружеството и имащи ограничен срок на използване, се отчитат по модел "цена на придобиване", намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка. Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и

всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи и патенти.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 – 7 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

3.9. Инвестиции

Съгласно счетоводната политика на дружеството инвестициите в други дружества се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуалната загуба от обезценка. Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка се определя нейния размер и същата се отразява в Отчета за всеобхватния доход.

3.9.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дружеството класифицира като инвестиции в дъщерни предприятия притежаваните от него акции и дялове в други дружества, над които упражнява контрол. Приема се, че е налице контрол, когато дружеството:

- притежава пряко или косвено чрез дъщерни предприятия, повече от половината от правата на глас в дадено предприятие;
- притежава половината или по-малко от половината права на глас в предприятие и :
 - притежава власт над повече от половината права на глас по силата на споразумение с други инвеститори;
- притежава властта да управлява финансовата и оперативната политика на предприятието по силата на устав или споразумение;
- притежава властта да назначава или освобождава мнозинството от членовете на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган; или
- притежава властта да подава мнозинството от гласовете на заседания на Съвета на директорите или еквивалентен ръководен орган и контролът над предприятието е чрез този съвет или орган.

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции и дялове в дъщерни дружества се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена със загубите от обезценки. Когато акциите на дъщерни дружества не се търгуват на фондови борси

или продажбите са силно ограничени се прилагат алтернативни оценъчни методи за надеждно определяне на справедливата им стойност по метода на нетната стойност на активите базиран на стойността в употреба и сегашната стойност на нетните парични потоци в съответствие с прогнозите за дейността по утвърдена методика и/или чрез лицензиран оценител.

Притежаваните от дружеството дългосрочни инвестиции подлежат на преглед за обезценка към края на всеки отчетен период. При установяване на условия за обезценка и се определи нейния размер, същата се отразява в отчета за доходите към "други доходи и загуби".

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага "дата на търгуване" (дата на сключване на сделката).

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към "финансови приходи" или "финансови разходи" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.9.2. Инвестиции в асоциирани предприятия

„Арсенал – 2000“ АД няма инвестициите в акции и дялове от капиталите на дружества, в които има значително влияние и се класифицират като инвестиции в асоциирани предприятия.

Значително влияние е правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Приема се, че значително влияние е налице, когато дружеството притежава пряко или косвено (чрез дъщерни предприятия) 20 % или повече от гласовете в предприятието, в което е инвестирано, освен когато съществуват доказателства за противното.

3.9.3. Приходи от дивиденди

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните капиталови инвестиции, представляващи акции и дялове в други дружества, се признават като текущи приходи и представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината за годината) към статията „финансови приходи“.

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

3.10. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойностна оценка от себестойността (доставна цена, цена на придобиване) и нетната реализируема стойност. Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид.

Материалните запаси за целите на финансовия отчет са както следва:

- суровини, материали и стоки - по по-ниската от: доставната себестойност (цена на придобиване) и нетната реализируема стойност;
- готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - по по-ниската от: производствената себестойност и нетната реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност е очакваната продажна цена в нормална бизнес среда, намалена с очакваните разходи за довършителни дейности и разходите по продажбата. Тя се определя на база проучвания на пазара и експертна оценка.

Себестойността на продукцията /готова храна/ и преработените стоки/ материали се формира от преките разходи за материали, труд и осигуровки, външни услуги, променливи и постоянни общопроизводствени разходи и други. Разпределението на променливите и постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на продукцията /готова храна/ и преработените стоки/материали се извършва на база приходи.

Иначе представено разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова промишлена продукция, полуфабрикати и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и приспадащата се част от общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на условно постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова промишлена продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем, потвърждаван с плана по производството. Избраната база за

разпределението им на ниво отделни продукти е нормата на човеко часове на пряко заетия персонал в производството на конкретния продукт.

Дружеството прилага като текуща оценка „нормирана производствена себестойност“ по отношение на готовата промишлена продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство, и респективно „нормирана доставна себестойност“ – за основните суровини и материали за производството.

В края на всеки отчетен период ръководството извършва анализ на факторите, довели до формиране на отклонения при: а) доставка на суровини и материали за производството - чрез сравнение между фактическите и нормираните доставни разходи и б) производството на готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство - чрез сравнение между фактическите и нормираните производствени разходи. При необходимост се извършват корекции на оценката на наличните материални запаси във финансовия отчет. На база проучвания на добри отчетни практики, са възприети прагове на същественост за: а) отклонението при доставка на суровини и материали за производството – до 5 % и б) производствено отклонение – до 5 %, в рамките на които, не се коригира текущата оценка на наличните крайни запаси от суровини и материали, готова промишлена продукция и незавършеното производство за целите на финансовия отчет.

При употребата (влагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

3.11. Финансови инструменти

3.11.1. Финансови активи

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Дружеството първоначално оценява финансовите активи по справедлива стойност, а в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, се добавят преките разходи по сделката. Изключение са търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране - те се оценяват на база цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба

или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която дружеството се е ангажирало да закупи или продаде актива.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им признаване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на съответния финансов актив и бизнес модела на дружеството за неговото управление. За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, условията на даден финансов актив трябва да пораждат парични потоци, които представляват „само плащания по главницата и лихвата“ (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. За целта се извършва анализ чрез тест на СПГЛ на нивото на инструмента.

Бизнес моделът на дружеството за управление на финансовите активи отразява начина, по който дружеството управлява финансовите си активи за генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци са резултат на събирането на договорни парични потоци, на продажба на финансовите активи, или и двете.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи са класифицирани в две категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Класификационни групи

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Дружеството оценява финансовите активи по амортизирана стойност, когато са удовлетворени и двете условия по-долу:

- финансовият актив се държи и използва в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него, и
- условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на дружеството включват: парични средства и еквиваленти в банки, търговски вземания, в т.ч. от свързани лица предоставени заеми към свързани предприятия и заеми към трети лица.

Финансови активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти)

Финансовите активи отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти) се оценяват по стойността на котировката на последния ден от месеца в печалба или загуба. В случаите, в които инструментът не е търгуван, се извършва процедура по проверка за наличие на условие за обезценка в съответствие с нивата за оценяване ниво 2 и ниво 3 по МСФО 13.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва от отчета за финансовото състояние на дружеството когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли, или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или дружеството е поело задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което: или а) дружеството е прехвърлило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или б) дружеството нито с прехвърлило, нито с запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него

Когато дружеството е прехвърлило правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпило в споразумение за прехвърляне, то прави оценка на това дали и до каква степен е запазило рисковете и ползите от собствеността. Когато дружеството нито е прехвърлило, нито с запазило в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлило контрола върху него, то продължава да признава прехвърления актив до степента на продължаващото си участие в него. В този случай дружеството признава и свързаното с това задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които дружеството с запазило.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от: първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска от дружеството да изплати.

Обезценка на финансови активи

Дружеството признава коректив (провизия за обезценка) за очаквани кредитни загуби за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата. Очакваните кредитни загуби се изчисляват като разлика между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които дружеството очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

За изчислението на очакваните кредитни загуби по предоставени заеми на свързани и трети лица вкл. паричните средства и еквиваленти в банки, дружеството прилага общия подход за обезценка, определен от МСФО 9. Съгласно този подход дружеството прилага "тристепенен" модел за обезценка въз основа на промени спрямо първоначалното признаване на кредитното качество на финансовия инструмент (актив).

Очакваните кредитни загуби се признават на два етапа:

а. Финансов актив, който не е кредитно обезценен при първоначалното му възникване/придобиване, се класифицира в Етап (Stage) 1. От първоначалното му признаване неговият кредитен риск и качества са обект на непрекъснато наблюдение и анализи. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 1 се определят на база на кредитни загуби, които са резултат от възможни събития на неизпълнение, които биха могли да настъпят в рамките на следващите 12 месеца от живота на съответния актив (12-месечни очаквани кредитни загуби за инструмента).

б. В случаите, когато след първоначалното признаване на финансов актив, кредитният му риск нарасне значително и в резултат от това неговите качества се влошат, той се класифицира в Етап (Stage) 2. Очакваните кредитни загуби на финансовите активи, класифицирани в Етап 2 се определят за целия оставащ живот (срок) на съответния актив, независимо от момента на настъпването на неизпълнението (очаквани кредитни загуби за целия живот (срок) на инструмента). Ръководството на дружеството е разработило политика и комплекс от критерии за анализ, установяване и оценка настъпване на състояние на „значително нарастване на кредитния риск”. В случаите, когато кредитният риск на финансов актив нарасне до ниво, което индикира, че има настъпило събитие на неизпълнение, финансовият актив се счита за обезценен и той се класифицира в Етап (Stage) 3. На този етап се установяват и изчисляват понесените загуби по съответния актив за целия му оставащ живот (срок).

Ръководството на дружеството е извършило съответни анализи, на база на които е определило комплекс от критерии за събития на неизпълнение. Един от тях е просрочия на дължими договорни плащания повече от 180 дни, освен ако за определен инструмент не са налице обстоятелства, които правят оборимо това твърдение. Наред с него, се наблюдават и

други събития, въз основа на вътрешна и външна информация, които са индикатор, че длъжникът не е в състояние да заплати (възстанови) всички все още дължими от него суми по договор, вкл. като се вземат предвид и всички кредитни улеснения предоставени от дружеството.

Дружеството коригира очакваните кредитни загуби, определени на база исторически данни, с прогнозни макроикономически показатели, за които е установено, че има корелация и се очаква да окажат влияние върху размера на очакваните кредитни загуби в бъдеще.

За изчисляване на очакваните кредитни загуби на *търговските вземания и активите по договори с клиенти* дружеството е избрало и прилага опростен подход на база матрица за изчисление на очаквани кредитни загуби и не проследява последващите промени в кредитния им риск. При този подход то признава коректив (провизия за обезценка) въз основа на очакваната кредитна загуба за целия срок на вземанията към всяка отчетна дата. Дружеството е разработило и прилага матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирани с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда и за които е установена корелационна връзка с процента на кредитните загуби. Търговските вземания, които са в просрочие над 360 дни след датата на падсжа се обезценяват на 100%.

Финансовите активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Търговски вземания

Търговските вземания представляват безусловно право на дружеството да получи възнаграждение по договори с клиенти и други контрагенти (т.е. то е обвързано само с изтичане на време преди изплащането на възнаграждението).

Първоначално оценяване

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност на база цената на сделката, която стойност е обичайно равна на фактурната им стойност, освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент, който не се начислява допълнително. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, преценен за присъщ на длъжника.

Последващо оценяване

Дружеството държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Дружеството прилага модела на очакваните кредитни загуби за целия срок на всички търговски вземания, използвайки опростения подход, допускан от МСФО 9, и на база матричен модел за процента на загубата.

Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията "Обезценка на финансови активи на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

3.11.2. Финансови пасиви

Първоначално признаване, класификация и оценяване

При първоначално им признаване финансовите пасиви се класифицират като: такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, търговски или други задължения.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и търговски и други задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на дружеството включват търговски и други задължения, заеми и други привлечени средства.

Последващо оценяване

Последващото оценяване на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация.

Класификационни групи

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност през печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност през печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за активно търгуване и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата. Финансовите пасиви се класифицират като държани за търгуване, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Тази категория включва деривативни финансови инструменти, притежавани от дружеството, които не са определени като хеджингови инструменти в хеджингово взаимоотношение както то е дефинирано в МСФО 9. Отделените внедрени деривативи също се класифицират като държани за търгуване, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти.

Печалбите или загубите по пасиви, държани за търгуване, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност през печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9. Дружеството не е

класифицирато някои от неговите финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Получени заеми и други привлечени средства

След първоначалното им признаване, дружеството оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато съответният финансов пасив се отписва, както и чрез амортизацията на база ефективен лихвен процент.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията се включва като "финансов разход" в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Отписване

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде замнен с друг от същия кредитодател при по същество различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и в отчета за финансовото състояние се отразява нетната сума, ако съществува приложимо законно право за компенсиране на признатите суми и ако е налице намерение за уреждане на нетна основа, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Това изискване произтича от идеята на реалната стопанска същност на отношенията на дружеството с даден контрагент, че при едновременното съществуване на тези две изисквания очакваният фактически бъдещ паричен поток и ползи от тези разчети за предприятието е нетният поток, т.е. нетната сума отразява реалното право или задължение на дружеството от тези финансови инструменти - при всички обстоятелства да получи или плати единствено и само нетната сума. Ако не са налице едновременно и двете условия се приема, че правата и задълженията на дружеството по повод тези насрещни разчети (финансови инструменти) не се изчерпват при всички ситуации само и единствено с получаването или плащането на нетната сума.

Политиката за нетирането е свързана и с оценката, представянето и управлението на реалния кредитен и ликвиден риск, свързан с тези насрещни разчети.

Критериите, които се прилагат за установяване на „наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране“ са:

- да не зависи от бъдещо събитие, т.е. да не е приложимо само при настъпване на някакво бъдещо събитие;
- да бъде възможно за упражняване и защитимо с правни способности в хода на (кумулятивно):
 - обичайната дейност,
 - в случай на неизпълнение/просрочис, и
 - в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност.

Приложимостта на критериите се оценява спрямо изискванията на българското законодателство и установените договорености между страните. Условието за „наличие на текущо и правно приложимо право за нетиране“ винаги и задължително се оценява заедно с второ условие - за „задължително намерение за уреждане на тези разчети на нетна база“.

3.12. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца. Отчета за паричните потоци за периода е изготвен по прекия метод, съгласно изискванията на МСС 7.

За целите на изготвянето на Отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “други постъпления (плащания)”, нетно към паричните потоци от инвестиционна дейност, доколкото той участва в дългосрочните перспективи за очакваните оперативни приходи за бъдещи периоди;
- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с кредити, обслужващи текущата дейност (за оборотни средства), се включват в оперативна дейност;
- получените лихви от депозити в банки се включват в състава на паричните потоци от финансова дейност;
- постъпленията и плащанията от и по овърдрафти са показани нетно от дружеството;
- трайно блокираните парични средства над 3 месеца не се третираат като парични средства и еквиваленти;

- постъпленията по договори за факторинг се представят в парични потоци от финансова дейност.

Последващо оценяване

В края на всеки отчетен период се извършва преглед на позициите парични средства и еквиваленти в банки и трети лица като при установяване на присъщ риск свързан с гарантираност на тези средства те се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

3.13. Търговски и други задължения

Търговските и други задължения са отразени по номинална стойност. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизирана стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

3.14. Акционерен капитал и резерви

„Арсенал - 2000” АД е създадено като акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв “фонд Резервен”, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, по решение на общото събрание;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премисен резерв);

- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставените им предимства за акциите;

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции се представят в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с тяхната стойност е намален собственият капитал на дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на неразпределената печалба и се представят директно в собствения капитал на дружеството към компонента “неразпределена печалба”.

3.15. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и приспадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи” - лихва, на база метода на ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществена част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на активите на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработеният финансов доход.

Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба на активи.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг

Лизингополучател

Лизингополучателят отчита всички лизинги по единен модел, който налага балансовото им признаване, по подобие на отчитането на финансовия лизинг.

Един договор съдържа лизинг, ако той прехвърля правото да се контролира ползването на даден идентифициран актив за определен период от време срещу възнаграждение. На датата на стартирането на лизинга, лизингополучателят признава актив, под формата на „актив с право на ползване“ на отделния базов актив, и финансов пасив, представляващ настоящата стойност на задължението за плащане на лизинговите суми. Дружеството е избрало всички лизингови плащания по договори с кратък срок (до 12 месеца) и стойност под 10 хил. лв. да се отчитат като текущи разходи на линеен принцип през периода на договора.

Първоначално оценяване

Лизингополучателят признава актив „право на ползване“ и задължение за лизинг на датата, на която лизинга е на разположение за използване.

При първоначално оценяване „активът с право на ползване“ се отчита по цена на придобиване, която включва сумата на първоначалната оценка на задължението за лизинг, всички плащания към и преди датата на стартиране на лизинга минус суми за предоставени стимули, всички първоначални преки разходи и провизията за разходи свързани с демонтиране и преместване на актива.

Пасивът „задължение за лизинг“ първоначално се признава по сегашната стойност на всички лизингови плащания неплатени към този момент с лихвения процент присъщ за лизинга или с лихвения процент по привлечен капитал на наемателя.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на актива „право на ползване“ е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Последващо задължението за лизинг се променя с:

- в посока на увеличение – с начислените лихвени суми;

- в посока на намаление – с плащанията на вноските (лихви и главници), и
- преизчисления на стойността на задължението поради промени в гарантираната остатъчна стойност, промени в бъдещите лизингови плащания поради промяна в прилагания индекс или процент, използван за изчисляване на лизинговите плащания, промени в срока на лизинга и промени в оценката на опцията за придобиване на актива.

Всички корекции на задължението за лизинг коригират и актива „право на ползване“, а ако той е напълно амортизиран се отчитат като текущ разход в текущата печалба или загуба.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите имоти, машини и оборудване като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

3.16. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задълженията за доходи при пенсиониране, признати в Отчета за всеобхватния доход за периода, представляват сегашната стойност на задълженията за дефинирани доходи.

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО). Общият размер на вноската за фонд “Пенсии”, ДЗПО, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица” и здравно осигуряване през 2020 г., е както следва:

- за периода 01.01.2020 г. – 31.12.2020 г.

32.3% (разпределено в съотношение работодател осигурено лице, както следва: 56:44 за 1 процентен пункт увеличение на осигурителната вноска за фонд "Пенсии" и 60:40 за останалите видове осигурителни вноски, съгласно Кодекса за социално осигуряване и Закона за здравното осигуряване) за работещите при условията на трета категория труд, каквито са заетите в дружеството. В допълнение, изцяло за своя сметка работодателят прави осигурителна вноска за фонд "ТЗПБ" в размер на 0.7%.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогично са задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работата за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на brutното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки, (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналет е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в Отчета за всеобхватния доход в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, засдно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани, тъй като представляват обезщетение.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката не се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване.

Съгласно Кодекса на труда дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетенис, което в зависимост от трудовия стаж в дружеството може да варира между 2 и 6 брутни месечни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Дружеството е изчислило провизии за обезщетения за пенсиониране на база приблизителна оценка на очакваните плащания, съгласно данни от финансово счетоводния отдел.

3.17. Провизии

Провизии се признават, когато дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен. Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземанс, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в Отчета за всеобхватния доход, където е представена и самата провизия.

Стойността на провизиите за гаранции се определя на базата на най-добрата приблизителна оценка на разходите, необходими за покриване на сегашното задължение към края на отчетния период, като е взет предвид и минал опит (в случаите когато дружеството поема гаранции за продадени активи).

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап не е налице вероятност и няма рискове за

негативен изход от тях. За 2020 г. няма открити и заведени дела срещу дружеството и не са признати провизии за задължения по съдебни дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2020 г.

3.18. Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най – важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено – обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продукцията, преработените стоки/материали, стоките и услугите предоставяни от дружеството и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

3.19. Оценяване по справедлива стойност

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, поради което някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят по справедлива стойност за целите на финансови отчитане. Оценките се извършват като се използват два подхода а именно:

- на повтаряща се база за категориите „финансови активи на разположение за продажба“, предоставените и получени заеми (независимо дали са банкови или от трети лица), търговски вземания, други вземания и задължения, вземания и задължения за финансов лизинг;

- на неповтаряща се база нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасива обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяване. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението че операцията по продажбата ще се реализира на основен пазар за този актив или пасив или друг най-изгоден пазар, който може да бъде приравнен като основен.

Измерването на справедливата стойност на нефинансовите активи е базирано на предположението за най-ефективно възможно използване на актива което е изходната точка на оценъчната техника.

Дружеството прилага следните оценъчни техники:

- пазарния подход;
- приходния подход;

- разходния подход,

като най-често прилаганите техники са директни. Ползват се и подхода за пазарните аналози и дискутираните парични потоци за достоверно отчитане на приложената оценъчна техника към момента на оценяване.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност се категоризират в рамките на йерархията на справедливата стойност а именно:

- Ниво 1 – котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2 – оценъчни техники при които се използват входящи данни които са различни от директно котирани цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение;
- Ниво 3 – оценъчни техники при които се използват входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството прилага основно справедливата стойност Ниво 2 и Ниво 3.

Дружеството използва и външни експерти за оценка на активите и пасивите за оценка по справедлива стойност на интервали определени от ръководството на дружеството за съответната категория активи, като входящите данни и измервания са обект на обсъждане и координиране.

Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от ръководството на дружеството.

3.20. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Оценка на справедливата стойност на финансовите инструменти

Когато справедливата стойност на финансовите активи и финансовите пасиви, отчетени в отчета за финансовото състояние, не може да бъде получена на база котирани цени на активни пазари, тяхната справедлива стойност се определя чрез използване на други оценъчни модели и техники, включително модела на дисконтираните парични потоци. Използваната входяща информация в тези модели се събира от наблюдавани пазари, където това е възможно, но когато това не може да бъде направено, за определянето на справедливите стойности предполага приложението на определена степен на преценка. Такава преценка включва разглеждането, анализа и оценката за входящите данни като например, за ликвиден риск, кредитен риск и волатилност. Промените в предположенията за тези фактори могат да повлияят върху размера на отчетената справедлива стойност на финансовите инструменти.

Изчисление на очаквани кредитни загуби за предоставени заеми и гаранции, търговски вземания и активи по договори с клиенти

Имерването на очакваната кредитна загуба за финансови активи, отчитани по амортизирана стойност (предоставени заеми, вземания и активи по договори с клиенти), както и за предоставени финансови гаранции е област, която изисква използването на комплексни модели и съществени предположения за бъдещи икономически условия и кредитно поведение на клиенти и длъжници (например вероятността контрагентите да не изпълнят задълженията си и произтичащите от тях загуби).

За прилагането на тези изисквания ръководството на дружеството прави редица съществени преценки, като: а) определяне на критерии за идентифициране и оценка на значително увеличение на кредитния риск; б) избор на подходящи модели и предположения за измерване на очакваните кредитни загуби; в) формиране на групи от сходни финансови активи (портфейли) за целите на измерването на очакваните кредитни загуби, г) установяване и оценка за зависимостта между историческите проценти на просрочие и поведението на определени макропоказатели, за да се отразят ефектите от прогнозите за тези макропоказатели в бъдеще при изчисленията на очакваните кредитни загуби.

4. ПРИХОДИ

ПРИХОДИ ОТ ДОГОВОРИ С КЛИЕНТИ

Отчетените приходи от договори с клиенти включват:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
Вид приход	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажби на стоки	3 521	1 406
Приходи от наеми на машини, оборудване и урегулиран поземлен имот	13 213	12 782
Приходи от услуги	34 927	37 985
Приходи столове	1 757	2 305
Всичко:	53 418	54 478

Приходите от продажби на стоки за 2020 г. представляват приходи от продажби в оръжейни магазини на несвързани лица в размер на 348 хил. лв. и 9 хил. лв. на свързани лица; приходи от продажби на едро на свързани лица в размер на 3 079 хил. лв. и приходи от български клиенти от продажби на едро на стойност 85 хил. лв. За 2019 г. приходите от продажби на стоки са съответно: приходи от продажби в оръжейни магазини в размер на 420 хил. лв.; приходи от продажби на свързани лица в размер на 898 хил. лв. и приходи от български клиенти на стойност 88 хил. лв.

Приходите от услуги се формират основно от приходи от търговско представителство в размер на 32 729 хил. лв. за 2020 г. и 35 792 хил. лв. за 2019 г., приходи по договор за поддръжка в размер на 1 954 хил. лв. за 2020 г. и 1 947 хил. лв. за 2019 г., приходи по договор за администриране и поддръжка на ERP система в размер на 240 хил. лв. за 2020 и 2019 г. и приходи от счетоводно обслужване в размер на 4 хил. лв. за 2020 г. и 6 хил. лв. за 2019 г.

ДРУГИ ДОХОДИ

За 2020 г. „Други доходи“ се формират основно от доходи в резултат на продажба на ДМА /змя/ в размер на 37 хил. лв. и отписани задължения на стойност 1 хил. лв.

За 2019 г. дружеството няма формирани „Други доходи“

5. БАЛАНСОВА СТОЙНОСТ НА ПРОДАДЕНИТЕ АКТИВИ

Балансовата стойност на продадените активи в хил. лв. включва:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
Вид актив	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
Материали	-	1
Стоки	2 587	913
Стоки в търговски обекти – оръжейни магазини	297	349
Стоки в търговски обекти ОХ	361	504
Земя	24	-
Общо:	3 269	1 767

6. ИЗМЕНЕНИЯ НА ЗАПАСИТЕ ОТ ПРОДУКЦИЯ И НЕЗАВЪРШЕНО ПРОИЗВОДСТВО

Измененията на запасите от продукция и незавършено производство включват:

	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
Изменение на запасите от незавършено производство	459	-
Готова продукция	(2)	7
Общо:	457	7

7. РАЗХОДИ ЗА МАТЕРИАЛИ

Разходите за материали се състоят от разходи за:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
Вид разход	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Канцеларски м-ли	26	22

Рекламни материали	94	129
Гориво ОП	46	68
Резервни части	25	49
Гориво	22	30
Работно облекло	16	23
Хранителни продукти	501	803
Материали вложени в производство	459	-
Други м-ли	50	47
Всичко:	1 239	1 171

Основната част от позицията "Други материали" за 2020 г. включва:

- материали за поддръжка и дезинфекция по договор за поддръжка – 18 хил. лв.;
- обзавеждане и оборудване под стойностния праг – 20 хил. лв.;
- масла и автокозметика – 10 хил. лв.;
- материали за комуникационни връзки и антивирусна защита на устройствата – 2 хил. лв.

Основната част от позицията "Други материали" за 2019 г. включва:

- материали за поддръжка и дезинфекция по договор за поддръжка – 18 хил. лв.;
- обзавеждане и оборудване под стойностния праг – 23 хил. лв.;
- масла и автокозметика – 6 хил. лв.

8. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги са както следва:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2020 г.	Периода, приключващ на 31.12.2019 г.
Вид разход	хил. лв.	хил. лв.
Правни услуги	25	25
Други услуги	24	32
Граждански договори	8	13
Такси	30	22
Външни услуги	177	176
Наем	88	67
Текущ ремонт	4	8
Реклама, съобщения, обяви	338	825
Транспорт	72	214
Телефонни услуги	26	41
Комуникационни услуги	14	16
Консултации, обучение, одит	53	48
Застраховки	41	35
Ел. енергия	24	34
Ремонт и поддръжка на МПС	2	4
Поддръжка ERP	159	141
Профилактични прегледи	3	3

Всичко:	1 088	1 704
---------	-------	-------

В категорията „Външни услуги“ са включени разходи за ваучери за храна в размер на 153 хил. лв. за 2020 г. и 167 хил. лв. за 2019 г.

В категорията „Други услуги“ за 2020 г. са включени основно разходи за преводи и легализации в размер на 16 хил. лв.

В категорията „Други услуги“ за 2019 г. са включени основно разходи за преводи и легализации на стойност 23 хил. лв.

9. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

Разходите за персонала включват:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2020 г.	Периода, приключващ на 31.12.2019 г.
Вид разход	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за заплати	4 789	4 573
Разходи за доходи при напускане	(10)	1
Разходи за неизползван отпуск	(27)	16
Разходи за соц. осиг. и надбавки	617	604
Всичко:	5 369	5 194

Разходите за доходи при напускане и за неизползван отпуск за 2020 и 2019 г. са представени компенсирано /нетно/ като от дължимия размер за доходи при напускане и за неизползван отпуск са приспаднати отписаните доходи за пенсиониране и неизползван отпуск през текущия период, както следва:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2020 г.	Периода, приключващ на 31.12.2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за доходи при напускане	(39)	(48)
Отписани доходи за пенсиониране	49	47
Нетно разходи за доходи при напускане	10	(1)
Разходи за неизползван отпуск	(82)	(109)
Отписани доходи за неизползван отпуск	109	93
Нетно разходи за неизползван отпуск	27	(16)

Върху начисленията за непозлзвани отпуски за 2020 г. и 2019 г. се дължат социални и здравни вноски, които не са начислени, тъй като при изплащане на обезщетението не са дължими.

10. ДРУГИ РАЗХОДИ

Другите разходи се състоят от разходи за:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2020 г.	Периода, приключващ на 31.12.2019 г.
Вид разход	хил. лв.	хил. лв.
Командировки в чужбина	257	581
Командировки в страната	22	14
Представителни	75	320
Глоби, санкции, неустойки	-	3
Обезценка на вземания	98	-
Данъци и такси	14	10
Дарение	3	-
Р-ди от мин. отчетни периоди	2	-
Разходи без документ	14	6
Други	2	3
Р-ди за здравословни и безопасни условия на труд	2	3
Данък върху разходите	15	39
Брак на хранителни продукти	3	-
Всичко:	507	979

В статията "Други" за 2020 г. са включени разходи във връзка с корекции на ДДС в размер на 1 хил. лв. и годишен абонамент за ползване на „Лакорда“ за 1 хил. лв.

В статията "Други" за 2019 г. са отразени разходи във връзка с корекции на ДДС съответно 5 хил. лв. и възстановени суми по рекламация на дълготрасен актив на стойност (2) хил. лв.

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ/РАЗХОДИ НЕТНО

Финансовите приходи/разходи, нетно по видове могат да се анализират както следва:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2020 г.	Периода, приключващ на 31.12.2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от лихви	-	-
Разходи за лихви	(2)	(4)
Нетни приходи/разходи от лихви	(2)	(4)
Разходи от промяна на валутни курсове	(95)	(134)
Приходи от промяна на валутни курсове	353	190
Нетни приходи/разходи от курсови разлики	258	56
Други финансови разходи	(61)	(45)
Други финансови приходи	5	258
Нетни приходи/разходи от курсови разлики	(56)	213
Финансови приходи/разходи нето	200	265

12. ДАНЪЦИ

Разходът за данък е както следва:

Обяснение на ефективната данъчна ставка	%	Периода, приключващ на	%	Периода, приключващ на
		31.12.2020 г.		31.12.2019 г.
Печалба преди данъци (счетоводна печалба)		33 840		34 100
Непризнати разходи/приходи за данъчни цели				
Свързани с увеличение	26.74	9 048	29.36	10 013
Свързани с намаление	-26.50	(8 966)	-30.02	(10 236)
Пресобразуван финансов резултат(данъчен финансов рез.)		33 922		33 877
Текущ корпоративен данък	10	(3 392)	10	(3 388)
Приходи/разходи за отсрочени корпоративни данъци		6		2
Печалба след данъчно облагане		30 454		30 714

Данъкът за текущата година е изчислен в съответствие със Закона за корпоративното подоходно облагане.

Отсрочените данъци към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. са изчислени като с използвана приложимата данъчна ставка, определена в Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приложимата данъчна ставка за 2020 година е 10 % (за 2019 година – 10 %).

В съответствие с българското законодателство, възникналите в рамките на финансовата година данъчни загуби могат да бъдат пренесени и компенсирани срещу бъдещи облагаеми печалби в някоя от следващите пет финансови години. Към 31 декември 2020 година в дружеството няма налични такива загуби от предходни години.

13. ЗЕМИ

През отчетния период няма закупени земи. Продадена е земя с балансова стойност 24 хил. лв. Отчетните стойности за периода 2019 г. – 2020 г. са както следва:

Отчетна стойност	Земи
Към 1 Януари 2019 г.	3 635
Придобити през 2019 г.	-
Отписани през 2019 г.	-
Към 31 Декември 2019 г.	3 635
Придобити през 2020 г.	-
Отписани през 2020 г.	24
Към 31 Декември 2020 г.	3 611

14. ИМОТИ, МАШИНИ, СЪОРЪЖЕНИЯ И ОБОРУДВАНЕ

Преглед за обезценка

Към 31.12.2020 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните материални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

	Сгради	Машини, компютърно оборудване и съоръжения	Транспортни средства	Стопански инвентар и други	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ					
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	172	57 155	515	262	58 104
Придобити		1 695		137	1 832
Отписани		11			11
31 дек 19	172	58 839	515	399	59 925
Придобити		2 455		13	2 468
Отписани					
31 дек 20	172	61 294	515	412	62 393
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ					
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	84	34 282	334	59	34 759
Начислена за периода	7	9 632	85	42	9 766
Отписана Амортизация		11			11
31 дек 19	91	43 903	419	101	44 514
Начислена за периода	6	8 582	85	58	8 731
Отписана амортизация					
31 дек 20	97	52 485	504	159	53 245
ПРЕНОСНА /БАЛАНСОВА/ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	81	14 936	96	298	15 411
ПРЕНОСНА /БАЛАНСОВА/ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	75	8 809	11	253	9 148

Дружеството е предоставило под наем материални дълготрайни активи с преносна стойност към 31.12.2020 г. в размер на 8 783 хил. лв., за тези активи през отчетния период е начислена амортизация в размер на 8 515 хил. лв. Отчетните приходи от наем са в размер на 13 213 хил. лв.

АКТИВИ „ПРАВО НА ПОЛЗВАНЕ“

По мнение на ръководството като база за признаване на актив „право на ползване“ е приет десеткратния размер за активите с право на ползване т.е. всички лизингови плащания по конкретния договор за оперативен лизинг са на стойност равна или по-висока от 100 хил. лева.

Всички лизингови плащания по договори с кратък срок (до 12 месеца) и стойност под 100 хил. лв. се отчитат като текущи разходи на линеен принцип през периода на договора.

Към 31.12.2020 г. активите „право на ползване“ представляват отдадено при условията на оперативен лизинг имущество за обществено хранене и кетъринг, както следва:

	Общо /хил. лв./
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ	
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	-
Придобити	210
Отписани	-
31 дек 19	210
Придобити	-
Отписани	-
31 дек 20	210
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ	
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	-
Начислена за периода	70
Отписана Амортизация	-
31 дек 19	70
Начислена за периода	70
Отписана амортизация	-
31 дек 20	140
ПРЕНОСНА /БАЛАНСОВА/ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	140
ПРЕНОСНА /БАЛАНСОВА/ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	70

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

Към 31.12.2020 г. е направен преглед за обезценка на дълготрайните нематериални активи. На базата на този преглед ръководството е преценило, че не са налице индикатори за обезценка.

Нематериалните активи представени в отчета за финансовото състояние се използват в дейността на дружеството и се очаква да носят бъдещи икономически ползи.

	Програмни продукти	Патенти и лицензи	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ			
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	1013	926	1939
Придобити			
Отписани			
31 дек 19	1013	926	1939
Придобити			
Отписани			

31 дек 20	1013	926	1939
НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ			
КЪМ 1 ЯНУАРИ 2019	1013	926	1939
Начислена за периода			
Отписана Амортизация			
31 дек 19	1013	926	1939
Начислена за периода			
Отписана амортизация			
31 дек 20	1013	926	1939
ПРЕНОСНА/баланс./ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2019	0	0	0
ПРЕНОСНА/баланс./ СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2020	0	0	0

16. РАЗХОДИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ДА

Към 31.12.2020 г. разходите за придобиване на ДА са в размер на 10 309 хил. лв., разпределени, както следва:

- 815 хил. лв. - линия
- 7 153 хил. лв. – машини невъведени в експлоатация;
- 103 хил. лв. софтуер нсвъведен в експлоатация;
- 2 236 хил. лв. - преса невъведена в експлоатация;
- 2 хил. лв. - технически каталог

17. ИНВЕСТИЦИИ

Инвестициите на дружеството представляват инвестиции в дъщерни предприятия, в размер на 16 568 хил. лв. и в отчета за финансовото състояние са представени както следва:

Дъщерно дружество	Към 31.12.2020	% на	Към 31.12.2019	% на
		участие		участие
"Арсенал" АД гр. Казанлък	16 558	99,79	16 558	99,79
"Балканроз трейдинг" ЕООД	5	100	5	100
"Балкански ловец" ЕООД	5	100	5	100

- "Арсенал" АД гр. Казанлък – 16 558 481,02 лв., представляващи 99,79% от капитала на дружеството

С временно Удостоверение от 08.09.1999 г. са прехвърлени 1 134 865 бр. акции (51% от капитала на "Арсенал" АД) "Джирант" с Агенцията за приватизация. Участието в "Арсенал" АД е на основание приватизационен договор, подписан между дружеството и Агенцията за

приватизация на 18.08.1999 г. Получено е и Удостоверение от Агенцията за приватизация № 210/12.07.2001 г. за джиросване на 285 956 броя поименни акции. През стопанската 2000 г. с извършено цялостно погасяване на задължението по приватизационния договор с компенсаторни записи, като с разликата между номиналната стойност на компенсаторните записи и тяхната отчетна стойност е намален размера на инвестицията от 3 901 631, 80 лв. на 1 123 803, 20 лв. С това счетоводно записване е дадена достоверна стойност на историческата цена на придобиване на инвестицията към 01.01.2001 г. През периода на деветте месеца на 2001 г. са прехвърлени 285 956 бр. акции (12, 85 % от капитала на "Арсенал" АД). "Джирант" е Агенцията за приватизация. Участието на "Арсенал" АД на основание на приватизационен договор, подписан между дружеството и Агенцията за приватизация РД - 01.33/27.06.2001 г.

През 2011 г. са придобити 796 180 броя акции представляващи 35,79 % от капитала на "Арсенал" АД. Прехвърлянето е на основание приватизационен договор, и е извършено с прехвърляне № 1/10.11.2011 г. на временно Удостоверение № 224/15.02.2007 г. "Джирант" е Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол.

През 2017 г. са закупени от физически лица 2 084 броя акции представляващи 0,09 % от капитала на "Арсенал" АД. През 2018 г. са закупени от физически лица 1 010 броя акции представляващи 0,05 % от капитала на "Арсенал" АД. През 2019 г. са закупени от физически лица 361 броя акции представляващи 0,01 % от капитала на "Арсенал" АД.

От представените отчети и данни за дейността през 2020 г. не е видно наличието на условия за обезценка, 664 408 хил. лв. – 2019 г./;

- "Балканроз трейдинг" ЕООД гр. Казанлък - 5 000,00 лв., 100% собственост на дружеството учредено с Решение 2458/29.07.2004 г. по ф.д. № 1077/2004 г. Предметът на дейност е производство, инженеринг и търговия на технологично оборудване, мебели, заготовки и компоненти за машиностроителната и дървообработващата промишленост, свръхтвърди материали и инструменти, специална продукция, предприемаческа и строителна дейност, придобиване и управление на акции и дялови участия и предприятия; бартерни и реекспортни операции; търговия с недвижими имоти; отдаване под наем на материални активи; консултантска и комисионна дейност; спедиторска дейност; хотелиерство и ресторантьорство; охранителна дейност; търговско и митническо представителство; счетоводни услуги; услуги по администриране, подбор и управление на човешки ресурси, квалификация и преквалификация на персонала; търговия с метали и химически продукти, и всичко незабранено със закон. В съответствие с изготвените финансови отчети и направените приблизителни оценки от ръководството не са налице условия за обезценка като нетната стойност на активите е положителна величина в размер 424 хил. лв. към 31.12.2019 г. и 411 хил. лв. към 31.12.2020 г.

- "Балкански ловец" ЕООД гр. София - 5 000, 00 лв., 100% собственост на дружеството учредено с Учредителен акт от 15.08.2005 г. по Решение на Съвета на директорите и Надзорния съвет от 12.08.2005 г. В съответствие с изготвените финансови отчети и направените приблизителни оценки от ръководството не са налице условия за обезценка като нетната стойност на активите с положителна величина в размер на 116 хил. лв. към 31.12.2019 г. и 117 хил. лв. към 31.12.2020 г.

18. АКТИВИ ПО ОТСРОЧЕНИ ДАНЪЦИ

Към 31.12.2020 г. активите по отсрочени данъци са в размер на 23 хил. лв., формирани от активите по данъчни временни разлики от:

- задълженията за неизползван отпуск – 8 хил. лв. начислени през 2020 г.;
- задълженията за пенсиониране – 4 хил. лв. начислени през 2020 г.;
- обезценка на вземания – 10 хил. лв. начислена през 2020 г.;
- обезценка на вземания – 1 хил. лв. начислена през 2018 г.

Към 31 декември 2020 г., респ. към 31 декември 2019 г. дружеството признава активи по отсрочени данъци, възникнали в резултат от начислени данъчни ефекти върху намаляеми временни разлики. Данъчните ефекти от признатите активи по отсрочени данъци са отразени в отчета за всеобхватния доход.

При признаването на отсрочените данъчни активи е взета предвид вероятността отделните разлики да имат обратно проявление в бъдеще или в следващ период и възможностите на дружеството да генерира данъчна печалба.

Ефектът от изменението в отчета за всеобхватния доход е в размер на 6 хил. лв.

19. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

В материалните запаси преобладават стоките и са както следва:

Година	Периода, приключващ на 31.12.2020 г.	Периода, приключващ на 31.12.2019 г.
Вид материален запас	хил. лв.	хил. лв.
Материали	1	1
Хранителни продукти	60	53
Преработени м-ли/стоки	6	6
Готова продукция столове	12	18
Стоки	2 441	2 343
Стоки в търговски обекти	1 405	1 569
Хранителни стоки	10	12
Незавършено производство	459	-
Всичко:	4 394	4 002

Извършен е преглед за обезценка и инвентаризация на материалните запаси като не са установени стойности над продажните за продукция и над доставните за стоките.

20. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ

Търговските и други вземания са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от търговски клиенти (нетна стойност)	5	563
Вземания от свързани лица	36 462	30 469
Авансови плащания към доставчици (нетна стойност)	4 439	3 468
Други	876	2 874
Общо:	41 782	37 376

Вземанията от търговски клиенти са текущи.

Вземанията от свързани лица представляват вземания по договори за представителство, наем на машини, изграждане и администриране на ERP, и др.

Към 31.12.2020 г. авансовите плащания към доставчици са в размер на 4 439 хил. лв. и са свързани основно с договори за доставка на машини и участия в изложения.

Другите вземания са формирани основно от: закупена и неизтеглена стока и направени депозити по договори за покупко-продажба в размер на 147 хил. лв.; вземания по карти за столово хранене в размер на 62 хил. лв.; предплащания във връзка с участието на дружеството в изложения – 630 хил. лв.; предплащания за застраховки на стойност 12 хил. лв.; вземания от подотчетни лица 7 хил. лв.

С основните търговски клиенти са сключени договори, в които са определени сроковете за плащане и неустойки в случаите на забава.

Вземанията от търговски клиенти във валута са пресоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2020 г. (31.12.2019 г.), в съответствие с изискванията на МСС 21.

Всички вземания от свързани лица са гарантирани. През 2020 г. е извършена обезценка на вземания в размер на 98 хил. лв. като е намалена сумата на „Авансови плащания към доставчи“. Отражена е обезценка в размер на 8 хил. лв. във „Вземания от търговски клиенти“.

21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
--------	------------------------------	------------------------------

	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
	хил. лв.	хил. лв.
Каса в лева	27	12
Каса – магазини	41	45
Каса във валута	11	15
Разплащателна сметка в лева	3 553	466
Депозити в лева	-	50
Разпл. сметка във валута	1 423	13 711
Акредитиви във валута	-	224
Др. парични средства	6	16
Всичко:	5 061	14 539

Паричните средства във валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2020 г. (31.12.2019 г.), в съответствие с изискванията на МСС 21.

22. РЕГИСТРИРАН КАПИТАЛ

Дружеството е регистрирано със записан основен капитал в размер на 1 546 хил. лв., състоящ се от 1 546 083 обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лев всяка. Акционерната структура на дружеството към 31 декември 2020 г. може да се представи както следва:

- 1 544 273 бр. - акции на 2 644 броя физически лица;
- 1 810 бр. - акции на 1 брой юридическо лице

Притежателите на обикновени акции имат право на дивидент и да гласуват с един глас за всяка акция, която притежават на Общите събрания на дружеството. Всички акции са равнопоставени по отношение на остатъчните активи.

23. РЕЗЕРВИ

Резервите са както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
	хил. лв.	хил. лв.
Законови резерви по чл.246 от ТЗ	55 535	55 526
Премийни резерви	9	9
	55 544	55 535

Законовите резерви са формирани като отчисления от печалбата, съгласно изискванията на Търговския закон и устава на дружеството. Формирани са в периода от 2004 г. до 2020 г. като за 2020 г. са 9 хил. лв. от балансовата печалба на дружеството за 2019 г.

Заделените резерви представляват 35,92 пъти от регистрирания капитал на дружеството.

Премийните резерви са в размер на 9 хил. лв. (с произход от 2001 г.)

24. НАТРУПАНА ПЕЧАЛБА/ЗАГУБА

Общият всеобхватен доход за 2020 г. е в размер на 30 454 хил. лв. Към 31 декември 2020 г. дружеството не отчита натрупана неразпределена печалба или загуба.

Съгласно МСС 33 се оповестява дохода на акция както следва:

	Към 31.12.2020	Към 31.12.2019
Брой акции	1 546 083	1 546 083

25. НЕТЕКУЩИ ПАСИВИ

Нетекущите пасиви на дружеството към 31.12.2020 г. включват „Други нетекущи задължения“ в размер на 119 хил. лв. в т.ч.:

- задължения по разчети за гаранции - 80 хил. лв. към 31.12.2020 г. /80 хил. лв. към 31.12.2019 г./;
- задължения за доходи при напускане на стойност 39 хил. лв. към 31.12.2020 г. /49 хил. лв. към 31.12.2019 г./.

Нетекущите пасиви на дружеството към 31.12.2019 г. включват и 71 хил. лв. нетекуща част от „задължение за лизинг“ по актив с право на ползване /имущество за обществено хранене и кетъринг/.

26. ТЪРГОВСКИ И ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Текущите задължения по актив с право на ползване, търговските и други задължения към 31 декември 2020 г. и 2019 г. се състоят от:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
Вид задължение	хил. лв.	хил. лв.
Текуща част от „задължение за лизинг“ по актив с право на ползване /имущество за обществено хранене и кетъринг/	71	70
Задължения към доставчици	52	51
Авансови плащания от клиенти	-	1
Други задължения	2 116	8 198
Общо текущи търговски и други задължения	2 239	8 320

Задълженията към доставчици в размер на 52 хил. лв. към 31.12.2020 г. /51 хил. лв. към 31.12.2019 г./ са изцяло текущи задължения свързани пряко с дейността на дружеството. Част от задълженията са текущи задължения по удържки и безкасови плащания свързани с персонала.

В други задължения са отразени задължения в размер на 2 116 хил. лв. свързани със записани дялови вноски.

Дружеството уреща задълженията към своите доставчици между 30 и 180 дни от датата на възникване, според клаузите на съответния договор.

Задълженията към доставчици във валута са преоценени по заключителния курс на БНБ към 31.12.2020 г. (31.12.2019 г.), в съответствие с изискванията на МСС 21.

27. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА

Задълженията към персонала са както следва:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
Вид задължение	хил. лв.	хил. лв.
Персонал - трудови правоотношения	175	172
Персонал - нетрудови правоотношения	-	-
Задължения по неизползвани отпуски	82	109
Общо Задължения към персонала	257	281

В персонал – нетрудови правоотношения са отразени граждански договори. Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите се определя по реда на Търговския закон и Устава на дружеството.

28. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Данъчните задължения и задълженията по социално осигуряване са както следва:

Година	Периода, приключващ на	Периода, приключващ на
	31.12.2020 г.	31.12.2019 г.
Вид задължение	хил. лв.	хил. лв.
Данък върху разходите	15	39
Разчети за данъци върху дох. ф. лица	24	33
Данък добавена стойност за внасяне	656	344
Корпоративен данък	22	68
Разчети по СО труд. правоотношения	67	68
Разчети по здравно осигуряване	23	22
Общо данъчни задължения и задължения към социално осигуряване	807	574

29. СВЪРЗАНИ ЛИЦА

През 2020 и 2019 година дружеството е имало взаимоотношения и с извършило различни сделки със свързани лица по линия на капитала, като продажби на продукция, покупка и продажба на материали, предоставяне на услуги. Свързаните лица включват „Арсенал“ АД, гр. Казанлък, „Балканроз Трейдинг“ ЕООД, „Балкански ловец“ ЕООД, „Медицински център Арсенал“ ЕООД и „Арсенал Трейдинг“ ЕООД.

Сделките между свързаните лица са сключени при условия, които не се различават съществено от тези между несвързаните лица.

Разчети със свързани лица:	2020 г.	2019 г.
- Вземания	36 462	30 469
- търговски вземания	36 462	30 469
- Задължения	34	-
- Приходи	52 218	53 029
- Разходи	320	649

30. ПОЛИТИКА И ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Целите на ръководството на дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на акционерите;
- да осигури добра рентабилност на акционерите, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

През 2020 година стратегията на дружеството е да поддържа съотношението дълг към капитал на такова ниво, което да гарантира достъп до финансиране на разумна цена. Съотношението нетен дълг към капитал съответно към 31 декември 2020 г. и 2019 г. е както следва:

	Към 31.12.2020 г.	Към 31.12.2019 г.
Общ дълг	3 422	9 375
Пари и парични еквиваленти	(5 061)	(14 539)
Нетен дълг	(1 639)	(5 164)
Общо собствен капитал	87 544	87 795
Нетен дълг към капитал	(0.02)	(0.06)

Към 31.12.2020 г. парите и паричните еквиваленти напълно покриват общия дълг и съотношението нетен дълг към капитал е отрицателна величина. Налице е увеличение на нетния дълг поради намалението на паричните средства.

31. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено дружеството, са изброени по-долу:

31.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева и евро, чийто курс е фиксиран към курса на лева. Чуждестранните транзакции, деноминирани в щатски долари, които излагат дружеството на валутен риск, са сведени до минимум през 2020 г.

За да сведе до минимум риска от промяна на валутния курс дружеството е преминало от доларови в еврови цени към основните си контрагенти. Същевременно, дружеството се стреми да заменя чуждестранните доставчици с местни, където това е възможно, без това да оказва влияние на качеството на закупуваните суровини и материали.

31.2. Лихвен риск

Към 31.12.2020 г. и 31.12.2019 г. дружеството не е изложено на лихвен риск. Не се използват банкови кредити и инструменти свързани с плащане на лихви за финансиране на оперативната дейност.

Приходите и оперативните парични потоци са в голяма степен независими от промените в пазарните лихвени равнища.

Политиката на дружеството е насочена към минимизиране на лихвения риск.

31.3. Ценови риск

С цел управление на ценовия риск, дружеството заявява доставката на необходимите материали предварително и по тримесечия, договаря цените на тези услуги, за които това е възможно и съответно сключва договори за цялата финансова година на база сключените договори за продажба на услуги и продукция.

31.4. Кредитен риск

Излагането на дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на търговските и кредитни вземания. Същите са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по рискови вземания.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск. Неговата политика е, че отсрочени плащания се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско

сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на кредитните условия. За останалата част от клиентите продажбите се извършват при получаване на стоката, което гарантира вземанията на дружеството.

31.5. Ликвиден риск

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Потребностите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози, а в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни.

Стойностите на търговските задължения и задълженията към свързани лица са равни на преносната стойност, посочена в отчета за финансовото състояние.

31.6. Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период на база на нетната стойност на активите на дружеството като пресценката на ръководството е, че не са налице условия за обезценки. Също така се извърши преглед чрез оценъчната техника на нетната настояща стойност на инвестициите в резултата, на което се потвърди балансовата им стойност в размер на 16 568 хил.лв. към 31.12.2020 г. изцяло попадащи в ниво III на класификацията.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключения от това правило са повечето инвестициите в дъщерни предприятия, за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност). Търговските вземания са в размер на 41 782 хил. лв. и се класифицират изцяло в ниво III на класификацията, като с извършен преглед за обезценка от

ръководството към 31.12.2020 г. Обезценени са вземания в размер на 106 хил. лв. Търговските задължения също са оценени по тяхната настояща стойност и са в размера на 2 168 хил. лв. като попадат в ниво III на класификацията към 31.12.2020 г.

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

32. ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

32.1. Национални резерви и военновременни запаси

Дружеството няма ангажменти по правителствена програма за Националния резерв и военновременните запаси.

32.2. Програми за опазване на околната среда

Дейността на дружеството не оказва вредно въздействие върху екологичното равновесие на околната среда и не са извършвани специални разходи свързани с това.

32.3. Съдебни дела и административни производства

Дружеството няма действащи съдебни дела и административни производства.

32.4. Активи, дадени за обезпечение, записи на заповед и гаранции

Към 31.12.2020 г. и 31.12.2019 г. дружеството е съдлъжник по договор за кредитна линия, банкови гаранции и акредитиви във връзка с търговски сделки. Заложеното имущество е с балансова стойност 4 020 хил. лв. за 2020 г. и 10 588 хил. лв. за 2019 г.

32.5. Интегрирана система за управление

В дружеството е внедрена ERP система за планиране и управление на ресурсите Техноклас.

32.6. Оповестяване на друга съществена информация

В съответствие сключен договор с ОД „Ажур ТДМ“ ООД и съгласно решение на ОС от 05.06.2020 г. оповестяваме, че възнаграждението по договора е в размер на 8 хил. лв. без ДДС.

32.7. Политики за инвестиции и развитие

Запазва политиката си за инвестиции и развитие на персонала чрез програми за постоянна квалификация и преквалификация на персонала по категории труд във връзка с необходимостта от приетата кооперирана програма за продажба на продукцията и стоки.

33. СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са известни настъпили събития след отчетния период по отношение на обектите представени във финансовия отчет, които да изискват корекции или отделно оповестяване към 31 декември 2020 г.

В периода от 31 декември 2020 г. до датата, на която финансовия отчет е утвърден за издаване от Съвета на директорите (01.02.2021 г.) не са възникнали сделки или събития от съществено значение и (или) с необичайно естество, които по мнение на дружеството биха оказали значително влияние върху резултата за следващата финансова година.

Във връзка с установената пандемия COVID-19 (Коронавирус) възникнала в началото на 2020 г. не са налице условия и събития, които да повлияят върху настоящите резултати и данните в годишния финансов отчет за 2020 г. Очакванията са, че резултатите на дружеството и през 2021 г. няма да се повлияят от продължаването на пандемията COVID-19 (Коронавирус) като единствено могат да доведат до забавяне на потвърждаването на сделките във времето, за което ръководството ще предприеме мерки. Още повече във връзка с докладите на Световната здравна организация за ефективността на ваксините се очаква пандемията да затихне до края на 2021 г., а с това да се подобрят показателите на дружеството. Ръководството счита това за некоригиращо събитие след датата на отчетния период.

34. ЗАСТРАХОВАНО ИМУЩЕСТВО

Към 31 декември 2020 г. и 31 декември 2019 г. дружеството има сключени застраховки на дълготрайни активи със стандартно застрахователно покритие и пълно каско на МПС.

Настоящият финансов отчет на „Арсенал - 2000“ АД е приет от Съвета на директорите на дружеството на 01.02.2021 година и е подписан от:

„Арсенал - 2000“ АД :

Съставил:

Димитър Гидаров Граматиков

Изп. директор:

Христо Николаев Ибюшев

